

Rigsrevisionens notat om
DONG Energy A/S' elpriser

revision
revision

revision

Opfølgning i sagen om DONG Energy A/S' elpriser (beretning nr. 7/2012)

13. februar 2017

RN 1402/17

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om DONG Energy A/S' elpriser, som blev indledt med en beretning i 2013. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 25. juni 2013.

KONKLUSION

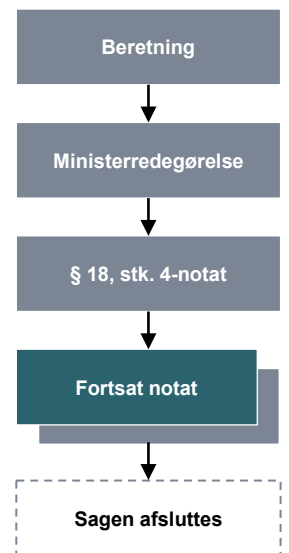
Statsrevisorerne fandt i august 2013, at de offentlige serviceforpligtelser (PSO-afgiften) har karakter af en skat og en erhvervsstøtte, som Folketinget burde tage stilling til, fx i forbindelse med godkendelsen af de årlige finanslove.

I 2014 rejste Europa-Kommissionen kritik af det danske PSO-system, som Kommissionen fandt diskriminerende, da importeret el pålægges afgiften, uden at udenlandske producenter kan modtage tilskud fra systemet. For at afhjælpe den potentielle forskelsbehandling blev der indgået en aftale med Europa-Kommissionen for 2015-2016 om at modvirke diskriminationen for denne periode, og Kommissionen pålagde regeringen at have sikret en langsigtet løsning senest den 1. januar 2017.

Med den brede politiske "Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften" af 17. november 2016, som Europa-Kommissionens efterfølgende har godkendt den 14. december 2016, og den efterfølgende vedtagelse af lovforslaget den 19. december 2016, der implementerer aftalen, afskaffes PSO-afgiften, idet den aftrappes gradvist over årene i perioden 2017-2021, og udgifterne til vedvarende energi flyttes over på finansloven, hvorefter de fuldt ud afholdes over finansloven fra 2022.

Rigsrevisionen vurderer, at sagen derfor nu kan afsluttes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i marts 2013 en beretning om DONG Energy A/S' elpriser. Beretningen handlede om DONG Energy A/S' priser på forsyningspligtig el, Energistyrelsens tildeling af forsyningspligtbevillinger og de offentlige forpligtelser.

Det fremgik af beretningen, at DONG Energy A/S' priser på forsyningspligtig el og på VE-energi (el produceret fra vedvarende energikilder, fx vind) i den undersøgte periode lå henholdsvis på niveau og under niveau for andre udbydere, og at DONG Energy A/S' elpriser lå blandt de laveste ved en sammenligning med omkringliggende lande, hvis man så bort fra skatter og afgifter.

Det fremgik endvidere af beretningen, at der frem til 2013 ikke har været fri konkurrence om tildelingen af forsyningspligtbevillinger. Den manglende konkurrence har været i strid med EU-retten om gennemsigtighed og ikke-diskrimination.

Endelig fremgik det af beretningen, at de offentlige forpligtelser, som elforbrugerne betaler som en del af elregningen, bliver kontrolleret af Energinet.dk. De offentlige forpligtelser udgjorde knap 4,7 mia. kr. i 2012 og indgår ikke på de årlige finanslove, selv om beløbets størrelse har været stigende og næsten udelukkende går til støtte til ejere af VE-anlæg.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at elforbrugerne i 2012 betalte knap 4,7 mia. kr. i offentlige forpligtelser, og at udgifterne i de kommende år ville stige i takt med udbygningen af VE-energi. Statsrevisorerne fandt det velbegrunderet, at Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet (tidligere Klima-, Energi- og Bygningsministeriet) i samarbejde med Finansministeriet overvejede, hvordan de offentlige forpligtelser kunne optages på de årlige finanslove.

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgingspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgingspunkt	Status
Fri konkurrence om tildeling af forsyningspligtbevillinger.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 25. juni 2013.
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets overvejelser – i samarbejde med Finansministeriet – om at optage de offentlige forpligtelser på de årlige finanslove for derigennem at øge gennemsigtigheden med de offentlige forpligtelser.	Behandles i dette notat.

5. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på det punkt, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets og Finansministeriets initiativer

6. Vi gennemgår i det følgende Energi-, Forsynings- og Klimaministeriets og Finansministeriets initiativer i forhold til det udestående opfølgingspunkt.

7. Rigsrevisionen har siden afgivelsen af notat til Statsrevisorerne af 25. juni 2013 fulgt området via den energipolitiske redegørelse fra 2015 og via brevveksling med Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Det fremgik af den energipolitiske redegørelse fra 2015, at en tværministeriel arbejdsgruppe var i gang med at udarbejde en analyse af det samlede afgifts- og tilskudssystem. Størstedelen af delanalyserne foreligger nu i udkastform.

Optagelse af de offentlige forpligtelser på de årlige finanslove

8. Statsrevisorerne bemærkede, at de fandt det velbegrunderet, at Klima-, Energi- og Bygningsministeriet i samarbejde med Finansministeriet overvejede, hvordan de offentlige forpligtelser kunne optages på de årlige finanslove.

9. Statsrevisorerne fandt videre, at det ville øge gennemsigtigheden, hvis både elforbrugernes betalinger til ordningerne og udgifterne til denne erhvervsstøtte fremgik af finansloven og indgik i Folketingets årlige behandling heraf.

10. Klima-, energi- og bygningsministeren tog Statsrevisorernes bemærkninger til efterretning og oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeriet i samarbejde med Finansministeriet ville overveje at øge transparensen ved at opføre PSO-indtægterne på de årlige finanslove, og at ministeriet ville gå i dialog med Finansministeriet om, hvorvidt transparensen kunne øges yderligere.

11. Efterfølgende rejste Europa-Kommissionen i 2014 kritik af det danske PSO-system, som Kommissionen fandt diskriminerende, da importeret el pålægges afgiften, uden at udenlandske producenter kan modtage tilskud fra systemet. For at afhjælpe den potentielle forskelsbehandling blev der indgået en aftale med Europa-Kommissionen for 2015-2016 om at modvirke diskriminationen for denne periode, og Kommissionen pålagde regeringen at få en langsigtet løsning på plads senest den 1. januar 2017.

12. Regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, og Det Konservative Folkeparti indgik den 17. november 2016 en politisk aftale om at afskaffe PSO-afgiften og afholde udgifterne til vedvarende energi over finansloven. Aftalen indebærer:

- PSO-udgifterne flyttes gradvist til finansloven fra 2017. Udgifterne er fuldt indfaset på finansloven i 2022. PSO-udgifterne til forskning og nye støtteordninger mv. flyttes allerede fra 2017.
- PSO-afgiften afskaffes tilsvarende gradvist fra 2017 med fuld udfasning i 2022.
- PSO-systemet er fuldt afviklet pr. 1. januar 2022.

I 2017 overflyttedes 1 mia. kr., i 2018 overflyttedes yderligere 0,5 mia. kr., i 2019 yderligere 0,5 mia. kr., i 2020 yderligere 1,2 mia. kr. og i 2021 yderligere 1 mia. kr. Udgifterne til vedvarende energi afholdes således fuldt ud over finansloven i 2022, og udsving i udgifter til vedvarende energi vil fremadrettet blive håndteret i den almindelige finanspolitiske prioritering.

13. Denne indfasningsmodel med indfasning over 5 år forudsatte accept fra Europa-Kommissionen. Den 14. december 2016 godkendte Europa-Kommissionen PSO-løsningen, og Folketinget vedtog herefter den 19. december 2016 det lovforslag, der implementerer aftalen om at afskaffe PSO-afgiften og overføre udgifterne til vedvarende energi til finansloven.

For at undgå, at aftalen med indfasningsmodellen diskriminerer importeret el i udfasningsperioden, har Europa-Kommissionen aftalt med Danmark, at der som kompensation for diskriminationen skal investeres 114 mio. euro, svarende til ca. 850 mio. kr., i infrastruktur, der gavner grænseoverskridende energiprojekter.

14. Rigsrevisionen kan konstatere, at PSO-afgiften afskaffes gradvist, og at PSO-udgifterne tilsvarende omlægges gradvist til finansloven fra og med 2017. PSO-afgiften vil være fuldt udfaset den 1. januar 2022, ligesom udgifterne til den vedvarende energi således vil være fuldt indfaset på finansloven i 2022 og indgå i den almindelige finanspolitiske prioritering.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.